

ENNUSTEEN OLETUKSET

Poliittiset muutokset lisäävät maailmantalouden näkymien epävarmuutta

13.12.2016 – Euro & talous 5/2016 – Suomen talous

Maailmantalouden ennustetaan kasvavan 2017–2019 reilun 3 prosentin vauhtia eli hieman nopeammin kuin 2016. Maailmankaupan kasvu kiihtyy ennustejaksolla mutta pysyy viime vuosien tapaan hitaana suhteessa BKT:hen. Markkinoiden ensivaikutelmat Yhdysvaltain tulevasta talouspolitiikasta ovat vahvistaneet dollaria, voimistaneet inflaatio-odotuksia ja nostaneet pitkiä korkoja erityisesti Yhdysvalloissa mutta myös Euroopassa. Arviot Yhdysvaltain tulevasta talouspolitiikasta ovat kaiken kaikkiaan vielä hataralla pohjalla. Brexit varjostaa etenkin Britannian mutta jonkin verran myös muun Euroopan kasvunäkymiä. Euroalueen kasvun odotetaan jatkuvan melko ripeänä kotimaisen kysynnän vetämänä. Kiinan kasvu jatkuu vahvana ja ylläpitää maailmantalouden kohenemistä.

Epävarmuus maailmantalouden näkymissä on viimeisen puolen vuoden aikana lisääntynyt poliittisten käännteiden takia. Ison-Britannian brexitäänestystuloksen sekä Yhdysvaltain uuden presidentin johtamien tulevien talouspoliittisten muutosten vaikutuksia talouteen on vaikeaa arvioida. Euroalueella poliittinen epävarmuus kasvoi, kun Italian pääministeri erosi joulukuun alussa perustuslainmuutosta koskevan kielteisen kansanäänestystuloksen seurauksena.

Markkinoiden ensivaikutelmat Yhdysvaltain tulevasta talouspolitiikasta, erityisesti odotetusta finanssipoliittisesta elvytyksestä, ovat vahvistaneet dollaria, voimistaneet

inflaatio-odotuksia ja nousevat pitkiä korkoja erityisesti Yhdysvalloissa mutta myös Euroopassa. Toisaalta mahdolliset muutokset Yhdysvaltain kauppapolitiikassa ja protektionismin kasvu voivat vaimentaa talousnäkömiä. Arviot Yhdysvaltain tulevasta talouspolitiikasta ovat kaiken kaikkiaan vielä hauraalla pohjalla.

EKP:n ennusteissa euroalueen odotetaan kasvavan kotimaisen kysynnän vetämänä tasaisesti noin 1,6 prosentin vauhtia vuosina 2017–2019. Kasvua tukevat kevyt rahapolitiikka ja ennusteajanjaksolla kutakuinkin neutraali finanssipolitiikka. Kasvun jatkuminen edesauttaa ennustejaksolla työllisyyden kohenemistä ja kiihdyttää inflaatiota, joka nopeutuu ennustejakson lopussa 1,7 prosenttiin. Brexit varjostaa etenkin Britannian mutta jonkin verran myös muun Euroopan kasvunäkymiä. Ison-Britannian kasvun odotetaan hidastuvan seuraavan parin vuoden ajaksi selvästi vuoteen 2016 verrattuna.

Nousevien talouksien elpyminen jatkuu ennustejaksolla. Yhdysvaltain presidentinvaalien jälkeen useiden nousevien maiden valuutat kuitenkin heikkenivät suhteessa Yhdysvaltain dollariin, mikä voi lisätä huolta dollarimääräisiä velkoja ottaneiden nousevien maiden yritysten kotimaanvaluutan määräisen velkataakan kasvusta. Kiinassa kasvu hidastuu hieman eli vuoden 2016 noin 6,5 prosentin vauhdista 6 prosenttiin, kun talouden rakenne muuttuu investoinneista yksityisen kulutuksen suuntaan. Öljyn hinnan hienoinen nousu tukee Venäjän talouden vähittäistä elpymistä. Ennustejaksolla öljyn hinnan oletetaan nousevan vuoden 2016 noin 43 dollarista tynnyriltä 55 dollariin vuonna 2019. Öljyn hinta nousee hieman korkeammaksi kuin Suomen Pankki edellisessä Suomen talouden ennusteessaan oletti.

EKP:n ennusteissa maailmantalouden ennakoidaan kasvavan 2017–2019 reilun 3 prosentin vauhtia eli hieman nopeammin kuin 2016. Maailmankaupan kasvu kiihtyy vajaan 4 prosentin vauhtiin vuosina 2018–2019. Maailmankaupan kasvu pysyy kuitenkin viime vuosina nähtyyn tapaan hitaana suhteessa BKT:hen. Suomen vientimarkkinoiden kasvu kiihtyy ennustejaksolla asteittain tämänvuotisesta 1,8 prosentista 3,7 prosenttiin vuonna 2019.

Markkinaodotusten mukaan keskeiset keskuspankit pitävät rahapolitiikan kevyenä vielä pitkään, vaikka Yhdysvalloissa korkojen odotetaan hieman nousevan. Euroalueen hintanäkymät ovat yhä vaimeat. Euroopan keskuspankki päätti joulukuussa ylläpitää rahapolitiikan kevyttä mitoitusta pidentämällä arvopapereiden osto-ohjelman kestoja vuoden 2017 maaliskuusta joulukuun loppuun asti. Arvopaperiostoja tehdään 80 miljardin kuukausivauhdilla maaliskuun loppuun saakka, jonka jälkeen ne jatkuvat 60 miljardin ostovauhdilla.

Ennusteissa korko- ja valuuttaoletukset on johdettu rahoitusmarkkinoiden hinnoista, ja ne pysyvät lähes muuttumattomina ennustejaksolla. Markkinaodotusten perusteella 3 kuukauden euriborkorko pysyy poikkeuksellisen matalana eli hieman negatiivisena lähes koko ennustejakson. Myös Suomen valtion 10 vuoden obligaatiokorko pysyy poikkeuksellisen alhaisena ja kohoaa vain hitaasti noin 1 prosenttiin vuosina 2018–2019. Euron kurssi suhteessa dollariin on hieman aiemmin ennustettua heikompi. Suomen nimellinen kilpailukykyindikaattori eli kauppapainoinen valuuttakurssi on ennustejaksolla vakaa, mutta hieman vahvempi kuin vuonna 2016. Tämä heijastuu Suomen vientimaiden vientihintojen kohoamiseen euroina mitattuna siten, että

vientihintojen nousu on vaimeaa vuonna 2017, mutta voimistuu noin 3 prosenttiin vuosina 2018–2019.

Ennusteen oletukset

	2015	2016 ^e	2017 ^e	2018 ^e	2019 ^e
Suomen vientimarkkinat ¹ , muutos	0,1	1,8	2,8	3,6	3,7
Öljy, Yhdysvaltain dollaria/barreli	52,4	43,1	49,3	52,6	54,6
Suomen vientimaiden vientihinnat euroina, muutos	-0,3	3,9	-1,2	3	2,5
Euribor 3kk %	0	-0,3	-0,3	-0,2	0
Suomen 10 vuoden obligaatiokorko	0,7	0,4	0,7	0,9	1,1
Suomen nimellinen kilpailukykyindikaattori ²	97,8	99,1	100,5	100,5	100,5
Euron arvo Yhdysvaltain dollareina	1,11	1,11	1,09	1,09	1,09

¹ Suomen vientimarkkinoiden kasvu on tuonnin kasvu Suomen viennin kohdemaissa keskimäärin niiden vientiosuuksilla painotettuna.

² Suppea, euroalueen mailla täydennetty, tammikuu–maaliskuu 1999 = 100.

Lähteet: Eurojärjestelmä ja Suomen Pankki.

Avainsanat

talouskehitys, ennuste, taloustilanne, Suomi